

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Govorica predmetov – kako materialno govori o nematerialnem
Course title:	The language of objects – how the material speaks of the immaterial

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Primerjalni študij idej in kultur, doktorski študij 3. stopnje	Dediščine in dediščinski procesi v kritični perspektivi	Brez letnika	/
Comparative study of ideas and cultures, doctoral study 3 rd cycle	Heritages and heritage processes in a critical perspective	Not specified	/

Vrsta predmeta / Course type: splošno izbirni / general elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code: P039-26

Predavanja / Lectures	Seminar / Seminar	Vaje / Tutorial	Klinične vaje / Clinical work	Druge oblike študija / Other study forms	Samost. delo / Individual work	ECTS
10	20				150	6

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Špela Ledinek Lozej

Jeziki /
Languages: Predavanja / Lectures: slovenščina, angleščina / Slovenian, English
Vaje / Tutorial: -

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Za vključitev v delo ni posebnih pogojev. Priporoča se predhodno poznavanje temeljnih teorij ter raziskovalnih metod s področij etnologije, antropologije, folkloristike, kulturnih, dediščinskih ali sorodnih študij.

Prerequisites:

There are no specific prerequisites. However, prior knowledge of basic theories and research methods in ethnology, anthropology, folklore studies, cultural heritage studies, or related fields—is recommended.

Vsebina:

1. Uvod - materialno, nematerialno in dediščina kot proces:

- Osnovni pojmi: materialna kultura, nematerialna dediščina, kulturna dobrina, dediščinski režim
- Dediščina kot praksa: ustvarjanje pomenov, vrednotenje, kuriranje preteklosti
- Kritike binarnega ločevanja med snovnim in nesnovnim
- Kirschenblatt-Gimblett: dediščina kot »drugo življenje« predmetov

Content (Syllabus outline):

1. Introduction – the tangible, the intangible, and heritage as process:

- Basic concepts: material culture, intangible heritage, cultural property, heritage regime
- Heritage as practice: meaning-making, valuation, curating the past
- Critiques of the binary separation between the tangible and the intangible
- Kirschenblatt-Gimblett: heritage as the “second life” of objects

<ul style="list-style-type: none"> • Dediščina kot proces selekcije, ekskluzije in normativnosti <p>2. Materialno kot nosilec nematerialnega:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predmet kot semiotični medij • Predmet kot indikator splošne zgodovinske, družbene in simbolne razsežnosti kulture • Predmeti kot komunikacijska sredstva in kulturni »teksti« • Emblematičnost, simbolna ekonomija in čustvena navezanost • Hrana, orodja, oblačila, arhitektura, obrti kot primeri utelešene nesnovne dediščine (opredmetenje identitet) <p>3. Nematerialna dediščina potrebuje tvarino:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehnike, znanja in materiali kot del nesnovne dediščine (npr. lončarstvo, klekljanje, rezbarjenje, priprava božičnih kruhov) • Od performativnosti k monumentalnosti: kako postane nesnovno vidno • Mednarodne primerjave in Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva • Register nesnovne kulturne dediščine in njegovo opredmetenje • Vloga muzejev, razstav in interpretacijskih centrov • Digitalna dediščina: digitalizacija, arhivi, multimedijška predstavitev <p>4. Izbrana poglavja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hrana in načini prehranjevanja kot dediščina (hrana kot ekonomska, socialna in kulturna dobrina in praksa) • Stanovanjska kultura (stanovanjska oprema in stensko okrasje kot indikator socialnoekonomskega in socialnokulturnega položaja posameznika) • Oblačilna kultura (obleka in modni dodatki kot kazalci družbenih in kulturnih identitet, znanj in spretnosti, ter kot nosilci simbolnih pomenov v ritualnih in vsakdanjih praksah) 	<ul style="list-style-type: none"> • Heritage as a process of selection, exclusion, and normativity <p>2. The tangible as bearer of the intangible:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The object as a semiotic medium • The object as an indicator of the general historical, social, and symbolic dimensions of culture • Objects as means of communication and as cultural “texts” • Emblematics, symbolic economy, and emotional attachment • Food, tools, clothing, architecture, and crafts as examples of embodied intangible heritage (objectification of identities) <p>3. Intangible heritage needs the tangible:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Techniques, knowledge, and materials as part of intangible heritage (e.g., pottery, bobbin lace-making, woodcarving, preparation of Christmas breads) • From performativity to monumentality: how the intangible becomes visible • International comparisons and the UNESCO Representative List of the Intangible Heritage of Humanity • The Register of Intangible Cultural Heritage and its objectification • The role of museums, exhibitions, and interpretation centers • Digital heritage: digitization, archives, multimedia presentation <p>4. Selected chapters:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Food and eating practices as heritage (food as an economic, social, and cultural good and practice) • Domestic culture (furnishings and wall decoration as indicators of the socio-economic and socio-cultural position of the individual) • Clothing culture (clothing and accessories as markers of social and cultural identities, knowledge, and skills, and as carriers of symbolic meanings in ritual and everyday practices)
--	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Bartsch, Silke, Lysaght, Patricia. (eds.) 2017. Places of Food Production. Origin, Identity, Imagination. Frankfurt am Main, Peter Lang.

- Berger, A. A. What objects mean: an introduction to material culture (2009). Left Coast Press.
- Buchli, Victor (ed.). 2002. The material culture reader. Oxford and New York: Berg.
- Brulotte, R. L. and Di Giovine, M. (ed.): Edible Identities: Food as Cultural Heritage, Oxfordshire and New York: Routledge.
- Godina-Golija, M., Huzjan, V. in Ledinek Lozej, Š., 2021. Govorica predmetov. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Grimaldi, Piercarlo; Fassino, Gianpaolo; Porporato, Davide. 2019. Culture, Heritage, Identity and Food. A methodological Approach. Milano: Franco Agnelli.
- Hahn, Hans Peter (ed.). 2015. Vom Eigensinn der Dinge: Für eine neue Perspektive auf die Welt des Materiellen. Berlin: Neofelis Verlag.
- Harrison, R., C. DeSilvey, C. Holtorf, S. Macdonald, N. Bartolini, in E. Breithoff. 2020. Heritage Futures: Comparative Approaches to Natural and Cultural Heritage Practices. V UCL Press: London, UK. (2020). UCL Press. <https://doi.org/10.14324/111.9781787356009>.
- Hicks, Dan | Beaudry, Mary Carolyn (ur.) The Oxford handbook of material culture studies. (2010). Oxford University Press.
- Hudales J., Visočnik, N. (ur.). 2005. Dediščina v očeh znanosti. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo.
- Hudales J., Visočnik, N. (ur.). 2005. Dediščina v rokah stroke. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo.
- Josipovič, D., Kovačič, M., Mlekuž, D., & Mlekuž, J. (2015). Venček domačih: predmeti, Slovencem sveti. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- Knific, B. „Ko v nošo se odenem ---“: vprašanja pripadnostnega kostumiranja s posebnim pogledom na kostumiranje narodno-zabavnih ansamblov (2008). Ljubljana: Slovensko etnološko društvo.
- Küchler, Susanne in Miller, Daniel (ur.). Clothing as material culture. (2005). Oxford, New York: Berg.
- Ledinek Lozej, Š. 2017. Local Cultural Heritage Collections from the Slovenian-Italian Border Region. V: Pinton, S., Zagato, L. (ur.): Cultural Heritage, Scenarios 2015–2017 (Sapere l'Europa, sapere d'Europa 4). Venezia: Edizioni Ca Foscari, 607–622.
- Logan, W., Nic Craith, M., in Kockel, U. (ed): A companion to Heritage Studies. Malden, Oxford and Sussex: Wiley Blackwell.
- Miller, D. (2016). Materialna kultura. Ljubljana : Studia humanitatis.
- Studen, Andrej (ur.): Mimohod blaga: Materialna kultura potrošniške družbe na Slovenskem. (2019). Ljubljana : Inštitut za novejšo zgodovino, 2019.
- Terčon, N., Vidrih Perko, V. (ur.) 2017. Muzeji, dediščina in kulturna krajina = Museums, heritage and cultural landscape: Zbornik = Acta. Radovljica: Slovensko muzejsko društvo; Ljubljana: Skupnost muzejev Slovenije; Celje: ICOM Slovenija.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je razviti celovito razumevanje materialne kulture kot kazalca širših gospodarskih, družbenih in kulturnih procesov, zlasti v kontekstu sodobnih antropoloških, etnoloških in dediščinskih študij. Poseben poudarek je na razumevanju razmerja med materialnim in nematerialnim ter na dejstvu, da dediščina ni statičen skupek predmetov, temveč dinamične prakse in procesi (pre)vrednotenja in

Objectives and competences:

The aim of the course is to develop a comprehensive understanding of material culture as an indicator of broader economic, social, and cultural processes, particularly in the context of contemporary anthropological, ethnological, and heritage studies. Special emphasis is placed on understanding the relationship between the material and the immaterial, as well as on the recognition that

reprezentacije. V tem okviru se obravnava tudi teoretsko umeščanje materialne kulture v odnos do nesnovnih vidikov dediščine. Predmet odpira vprašanja o tem, kako materialni predmeti nosijo, utelešajo, soustvarjajo in posredujejo nesnovne pomene, kot so identiteta, spomin, veščine in vrednote, ter študente usposablja za kritično analizo konkretnih primerov in refleksijo lastnih raziskovalnih pristopov.

heritage is not a static collection of objects but a dynamic process of (re)evaluation, representation, and practice. Within this framework, the course also addresses the theoretical positioning of material culture in relation to the intangible aspects of heritage. It raises questions about how material objects carry, embody, co-create, and transmit intangible meanings such as identity, memory, skills, and values, and it equips students with the ability to critically analyze concrete examples and reflect on their own research approaches.

Predvideni študijski rezultati:

Študentke in študenti:

1. pridobijo vpogled v razmerje med materialnimi in nematerialnimi vidiki dediščine ter v sodobne teoretske pristope k materialni kulturi;
2. se usposobijo za kritično razumevanje procesov vrednotenja, kuriranja in reprezentacije materialne dediščine ter njenega umeščanja v sodobne dediščinske režime;
3. se usposobijo za analizo in interpretacijo materialnih predmetov kot nosilcev nesnovnih pomenov ter za refleksijo lastnih raziskovalnih pristopov v znanstvenem pisanju.

Intended learning outcomes:

Students will:

1. gain insight into the relationship between tangible and intangible aspects of heritage and into contemporary theoretical approaches to material culture.
2. They will acquire the ability for critical understanding of the processes of valuation, curation, and representation of tangible heritage and its positioning within contemporary heritage regimes.
3. In addition, they will develop the competence to analyze and interpret material objects as carriers of intangible meanings and to reflect on their own research approaches in academic writing.

Metode poučevanja in učenja:

Oblike dela:

- Frontalna oblika poučevanja
- Delo v manjših skupinah oz. v dvojicah
- Samostojno delo študentov
- e-izobraževanje

Metode (načini) dela:

- Razlaga
- Razgovor/ diskusija/debata
- Delo z besedilom
- Proučevanje primera
- Druge vrste nastopov študentov
- "Terenske vaje" (npr. obiski podjetij)
- Vključevanje gostov iz prakse

Learning and teaching methods:

Types of learning/teaching:

- Frontal teaching
- Work in smaller groups or pair work
- Independent students work
- e-learning

Teaching methods:

- Explanation
- Conversation/discussion/debate
- Work with texts
- Case studies
- Different presentation
- Field work (e.g. company visits)
- Inviting guests from companies

Načini ocenjevanja:

Daljši pisni izdelki

Delež (v %) /
Weight (in %)

60

Assessment:

Long written assignments

Javni nastop ali predstavitev	20	Presentations
Končno ocenjevanje (pisni/ustni izpit)	20	Final examination (written/oral)

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Ledinek Lozej, Š.: Collaborative inventory: a participatory approach to cultural heritage collections. V: NARED, Janez (ur.), BOLE, David (ur.). Participatory research and planning in practice, (The urban book series, ISSN 2365-757X). Cham (Switzerland): Springer Open. cop. 2020, pp. 121-131, doi: 10.1007/978-3-030-28014-7_8.
- Godina-Golija, M., Ledinek Lozej, Š.: Pomen in cilji projektov ohranjanja dediščine prehrane: Register nesnovne kulturne dediščine, Etnofolk in AlpFoodway [The Importance and Objectives of Projects Aimed at Safeguarding Food Heritage: Register of the Intangible Cultural Heritage, Etnofolk and AlpFoodway]. Etnolog, 28, 2018, pp. 85–103.
- Ledinek Lozej, Š., Razpotnik Visković, N.: Branding, labelling and certification: Geographical and anthropological insights. Acta geographica Slovenica, 62/2, 2022, pp. 51-61. <https://ojs.zrc-sazu.si/ags/issue/view/873/398>, doi: 10.3986/AGS.11265